

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE ZADARSKE ŽUPANIJE

PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE VRSI

OBRAZLOŽENJE

Zadar, prosinac 2016.

**ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA VRSI**

Naziv prostornog plana:

PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE VRSI

Naziv kartografskog prikaza:

**TEKSTUALNI DIO
OBRAZLOŽENJE**

Odluka o izradi prostornog plana
(službeno glasilo):
Službeni glasnik općine Vrsi br. 06/16

Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana
(službeno glasilo):
Službeni glasnik Općine Vrsi br. 06/16

Javna rasprava (datum objave):
25.03.2015

Javni uvid održan:
Od: **01.04.2015.** do: **30.04.2015.**

„Zadarski list“ **01.07.2016.**

Od: **12.07.2016.** do: **27.07.2016.**

Pečat tijela odgovornog za provođenje javne
rasprave:

Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave:

Josip Devčić

Suglasnost ministarstva na plan prema članku 97. Zakona o prostornom uređenju i gradnji ("Narodne
novine" br. 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12):
broj suglasnosti Klasa: **350-02/16-11/49** Ur. Broj: **531-05-16-2** datum: **23.11.2016.**

Pravna osoba/tijelo koje je izradilo plan:

Zavod za prostorno uređenje
Zadarske županije
Zadar

Pečat pravne osobe/tijela koje je izradilo plan:

Odgovorna osoba:

Stjepan Gverić, prof. geog.

Voditelj plana:

Nevena Rosan, dipl. ing. arh.

Stručni tim u izradi plana:

1. Nevena Rosan, dipl. ing. arh.	6. Andrea Vukasović-Lončar, dipl. ing. geod.
2. Enea Bajlo, dipl. ing. građ.	7. Dragan Komać, građ. tehn.
3. Dubravka Krpina Čar, dipl. ing. arh.	8. Marko Bušljeta, ing. prom.
4. Dolores Barić, mag. geogr.	9. Danijel Damjanić, građ. tehn.
5. Igor Ramov, dipl. ing. preh. tehn.	10. Vanja Knežević, tehn.

Pečat predstavničkog tijela:

Predsjednik predstavničkog tijela:

Josip Čošić

Istovjetnost ovog prostornog plana s izvornikom
ovjerava:

Pečat nadležnog tijela:

_____

SADRŽAJ

1. POLAZIŠTA

- 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Općine u odnosu na prostor i sustav županije i države
  - 1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru
  - 1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke
  - 1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova
  - 1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

- 2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja
  - 2.1.1. Razvoj naselja, posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava
  - 2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora
  - 2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša
- 2.2. Ciljevi prostornog razvoja Općinskog značaja
  - 2.2.1. Demografski razvoj
  - 2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture
  - 2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture
  - 2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina
- 2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Općine
  - 2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora
  - 2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina
  - 2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture
- 2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture
- 2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture
- 2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

- 3.1. Prikaz prostornog razvoja na području Općine u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu županije
- 3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina
  - 3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture van naselja; poljoprivredne, šumske, vodne te površine posebne namjene i ostale površine)
- 3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti
- 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora
  - 3.4.1. Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline (prirodni resursi, krajobraz, prirodne vrijednosti i kulturno-povijesne cjeline)
- 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava
  - 3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav (ceste, morske luke, javne komunikacije)
  - 3.5.2. Energetski sustav
  - 3.5.3. Vodnogospodarski sustav (vodoopskrba, odvodnja)
- 3.6. Postupanje s otpadom
- 3.7. Sprječavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Općine u odnosu na prostor i sustav županije i države

Općina Vrsi osnovana je 13. srpnja 2006. godine odlukom Sabora temeljem Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 86/06.). Nastala je izdvajanjem prostora dvaju naselja (Vrsi i Poljica) iz područja Grada Nina. Na taj način formirana Općina Vrsi kao 34., ujedno i najmlađa jedinica lokalne samouprave na području Zadarske županije.

Geografski položaj Općine Vrsi u Zadarskoj županiji

Općina ima povoljan geografski položaj u odnosu na prostor Zadarske županije, budući da zauzima dio priobalnog područja sjeverozapadnog dijela Županije, kao i dio zaleđa koje pripada ravnokotarskom prostoru. Zahvaljujući takvom položaju omogućeno je korištenje prednosti mora i priobalja te plodnih poljoprivrednih površina.

Povoljnost geoprometnog položaja očituje se u dostupnosti i relativnoj blizini najznačajnijih gospodarskih i prometnih točaka neposrednog okruženja. To su prije svega grad Nin kao područni centar i grad Zadar kao županijsko sjedište i regionalni gospodarski centar kojima gravitiraju naselja Općine Vrsi, te autocesta A1 i zračna luka Zadar.

Udaljenost Općine Vrsi od pojedinih naselja, autoceste A1 i zračne luke Zadar

Prostornim planom Zadarske županije ovo se područje svrstava u prostorno-razvojnu cjelinu Zadarske urbane regije (prostor obalnog pojasa od Općine Pakoštane do Otoka Vira). Općina Vrsi kao dio ove prostorno-razvojne cjeline u neposrednom je kontaktu s tri od sedam fizionomskih cjelina Zadarske županije i to:

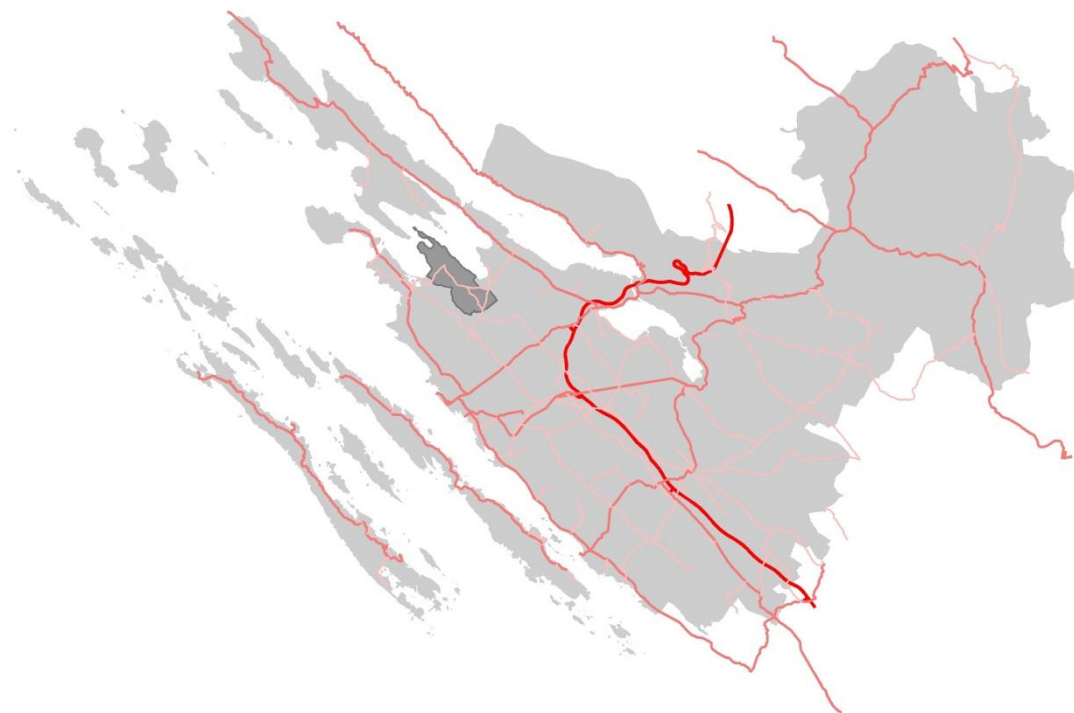
- otokom Pagom (dio koji pripada Zadarskoj županiji),
- zaobalnim ravnokotarskim prostorom,
- prostorom Podvelebitskog kanala.

Prostor Općine na kopnu graniči s:

- Općinom Ražanac
- Gradom Ninom

na moru je okružen s:

- Gradom Ninom s kojim dijeli Ninski zaljev,
- Općinom Ražanac s kojom dijeli Ljubačku uvalu,
- otokom Pagom (Grad Pag i Općina Poveljana).

Geoprometni položaj Općine Vrsi u odnosu na cestovni promet u okvirima Zadarske županije

1.1.1. Osnovni podatci o stanju u prostoru

Tablica 1. Podatci o površini, stanovnicima, stanovima, kućanstvima i gustoći naseljenosti

ZADARSKA ŽUPANIJA	POVRŠINA		STANOVNIŠTVO				STANOVI				KUĆANSTVA				Gustoća naseljenosti st/km ²
			2001.		2011.		2001.		2011.		2001.		2011.		
	km ²	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	
Županija	3.646,57	100	162.045	100	170.017	100	91.932	100	134.247	100	52.359	100	60.510	100	46,6
Općina	37,05	1,0	2453	1,0	2053	1,2	-	-	2.348	1,7	737	1,4	693	1,1	55,4
Vrsi	24,64	0,7	1508	0,9	1627	0,9	1751	1,9	2157	1,6	461	0,9	552	0,9	66,0
Poljica	12,41	0,3	945	0,6	426	0,2	341	0,4	192	0,1	276	0,5	131	0,2	34,3

Izvor: Prostorni plan Zadarske županije, rujan 2014.,

Središnji registar prostornih jedinica Državne geodetske uprave,

Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011.,

Prvi rezultati Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. za broj stanova i kućanstava po naseljima

Prema podacima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Općina Vrsi u ukupnom stanovništvu Županije sudjeluje s 1,2%. Gustoća naseljenosti iznosi 55,4 st/ha, što je više od prosjeka za Županiju (46,6 st/ha), a manje od prosjeka za Republiku Hrvatsku (75,8 st/ha)¹.

Površinom od 37,05 km² obuhvaća 1% površine Zadarske županije, a od 34 jedinice lokalne samouprave po veličini je na 23. mjestu.

¹ Državni zavod za statistiku

Naselju Vrsi pripada 66% površine Općine i na tom području živi preko 79% ukupnog stanovništva.

Tablica 2. Podatci o površini, stanovnicima i gustoći naseljenosti prema području

PODRUČJE ŽUPANIJE	POVRŠINA		STANOVNICI				GUSTOĆA NASELJENOSTI	
			Popis 2001.		Popis 2011.		Popis 2001.	Popis 2011.
	km ²	%	broj	%	broj	%	stan/km ²	stan/km ²
OBALNO (naselje Vrsi)	24,64	0,7	1508	0,9	1627	0,9	61,2	66,0
OSTALO (naselje Poljica)	12,41	0,3	945*	0,6	426	0,2	-*	34,3
ŽUPANIJA	3646,57	100,0	162045	100,0	170017	100,0	44,4	46,6

Izvor: Prostorni plan Zadarske županije, rujan 2014.

*Podatci za naselja Poljica i Poljica Brig su u Popisu 2001. prikazani zajedno

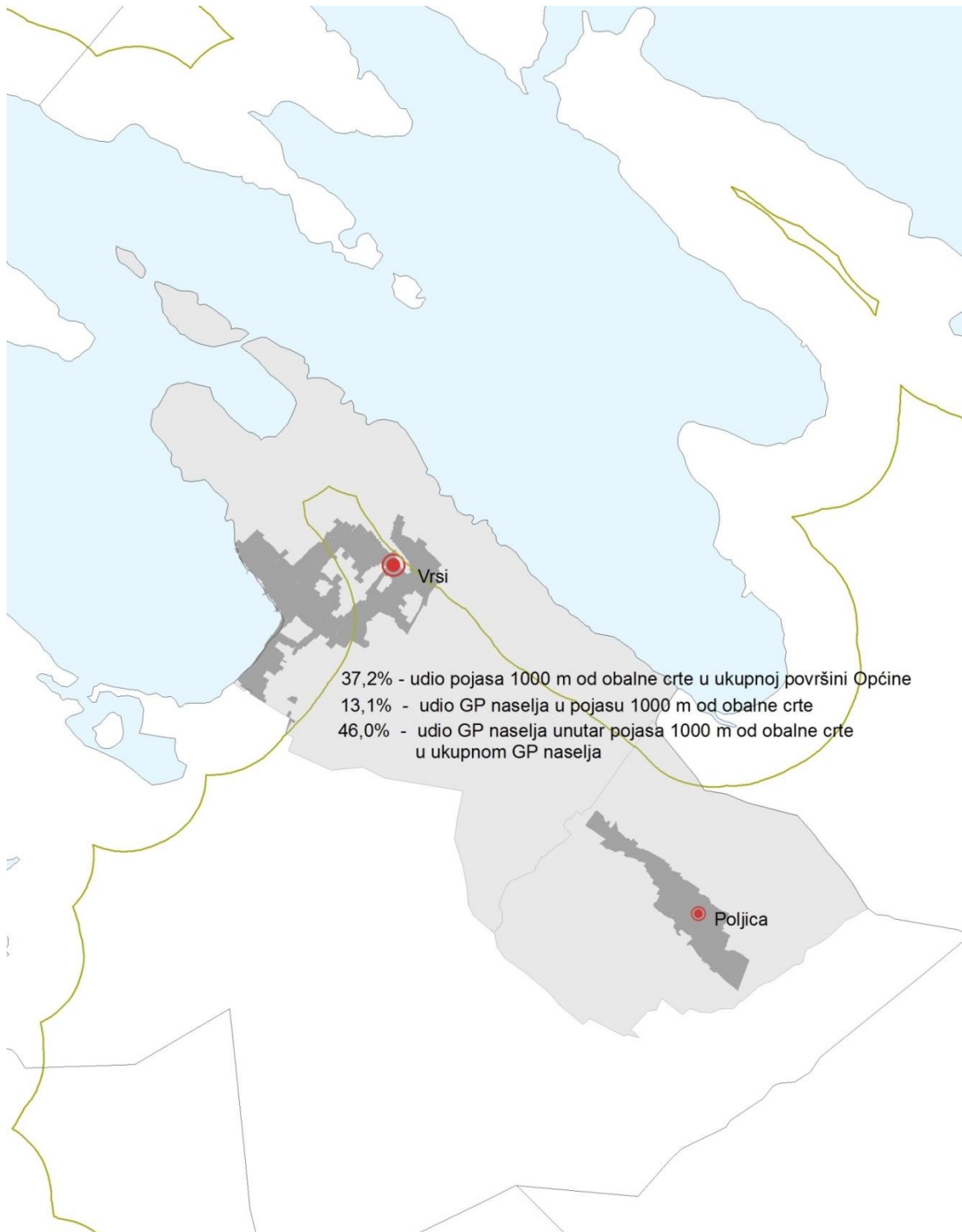
Tablica 3. Udio kopna u pojasu 1000 metara od obalne crte

PODRUČJE	POVRŠINA		POJAS	POJEDINAČNI UDIO	MEDUSOBNİ UDIO
	km ²	km ²	km ²	%	%
Vrsi	24,64	13,48	54,71	97,89	
Poljica	12,41	0,28	2,26	2,11	
Općina ukupno	37,05	13,77	37,2	100	

Izvor: Izračun Zavoda za prostorno uređenje Zadarske županije
97,90

Udio građevinskog područja naselja u zaštićenom obalnom području iznosi 180,7 ha, odnosno 13,1% u ukupnom zaštićenom obalnom području Općine.

Ukupno građevinsko područje unutar naselja iznosi 392,43 ha. Udio izgrađenog dijela naselja je 69,7% (273,64 ha). Gustoća naseljenosti iznosi 5,2 stanovnika po hektaru građevinskog područja naselja, odnosno 7,5 stanovnika po hektaru izgrađenog dijela građevinskog područja naselja.

prostor ograničenja 1000 m od obalne crte u odnosu na GP naselja i ukupni obuhvat

1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke

Prirodna obilježja

Geomorfološke osnove i građa terena

Glavne značajke ovog područja jesu izrazita zaravnjenost te male nadmorske visine. Reljefne cjeline pružaju se u pravcu sjeverozapad-jugoistok, a na cijelom području Općine nadmorske visine su niže od 100 m. Današnja reljefna struktura rezultat je složene geološke evolucije uvjetovane raznovrsnim i dugotrajnim procesima endogenih i egzogenih sila, poglavito alpskom orogenezom. Snažnim tlakovima, milijunima godina traje nabiranje starijih krednih naslaga. U plitkim morskim i jezerskim zavalama koje su nastale između izdignutih planinskih masiva JI Europe tako i istočne obale Jadrana, istaložile su se, ponajviše u eocenu, naslage lapora, glina, glinenaca, pješčenjaka i vapnenaca koje su poznate pod nazivom fliš.

U građi terena dominiraju sljedeće naslage:

- foraminiferski vapnenci iz eocena u paleogenu
- senonski debelo uslojen vapnenac

Seizmotektonika

Općina Vrsi se, kao i čitav prostor Zadarske županije, nalazi u dodirnom pojasu Jadranskog bazena i Dinarida. Seizmološke značajke uvjetovane su neotektonskom aktivnošću u širem prostoru Dinarida te strukturno-tektonskim i neotektonskim odnosima na području Ravnih kotara. Prostor Općine ulazi u zonu maksimalno očekivane magnitude potresa od $M=5,5$ odnosno intenziteta od VI° MCS ljestvice. Prema suvremenoj karti potresnih područja Republike Hrvatske, poredbeno vršno ubrzanje temeljnog tla tipa A s vjerojatnosti premašaja 10% u 10 godina izraženo u jedinicama gravitacijskog ubrzanja za povratno razdoblje 95 godina iznosi $a_{gR}=0,08$ g i 0,10 g, a za povratno razdoblje 475 godina $a_{gR}=0,18$ g.

Klimatska obilježja

Općina Vrsi pripada sredozemnoj klimi sa suhim i vrućim ljetima. Srednja temperatura najhladnijeg mjeseca nije niža od -3°C , a najmanje jedan mjesec u godini ima srednju temperaturu višu od 10°C . Bitno obilježje klime je postojanje pravilnog ritma godišnjih doba u kojima nema neprekidno visokih ili neprekidno niskih temperatura, kao što ne postoje dugi periodi suše ni kiša.

Lokalna klima ima tri karakteristična obilježja:

- stabilno i lijepo vrijeme - ljeti i u ranu jesen:
- burno, suho i hladno vrijeme - u hladnijoj polovici godine
- južno vrijeme - u hladnijoj polovici godine, ima dva tipa:
  - ciklonalno jugo - oblačno i vlažno s jakim vjetrom i velikim valovima popraćeno obilnim kišama i čestim grmljavinama
  - anticiklonalno jugo - vedro, toplo i manje vlažno vrijeme

Područje Općine Vrsi obilježava uobičajeni godišnji hod tlaka zraka znakovit za priobalje. Razmjerno nizak tlak vlada u razdoblju veljača-kolovoz, u rujnu se naglo penje, zatim do prosinca blago pada da bi u višegodišnjem nizu promatranja (1970.-1989.) iznosio prosječno 1014,5 hP. Opću cirkulaciju zraka obilježava znatna vjetrovitost. Dominira vjetar SZ, preko SI

do JI kvadranta. Veliki je utjecaj bure, slično kao na susjednom Pagu i Viru, iako u manjoj mjeri. Bura je ostavila značajne tragove na biljni pokrov, litološku podlogu, poljoprivredne aktivnosti, orijentaciju objekata i naselja, razmještaj naselja i lučica. Pri aktivnosti u prostoru utjecaj bure ne smije se zanemariti, odnosno treba ih prilagoditi snažnim udarima vjetra i posolici.

Područje Općine Vrsi obilježava uobičajeni godišnji hod tlaka zraka znakovit za priobalje. Razmjerno nizak tlak vlada u razdoblju veljača-kolovoz, u rujnu se naglo penje, zatim do prosinca blago pada da bi u višegodišnjem nizu promatranja (1970.-1989.) iznosio prosječno 1014,5 hP.

Opću cirkulaciju zraka obilježava znatna vjetrovitost. Dominira SZ preko SI do JI kvadranta. Veliki je utjecaj bure, slično kao na susjednom Pagu i Viru, iako u manjoj mjeri. Bura je ostavila značajne tragove na biljni pokrov, litološku podlogu, poljoprivredne aktivnosti, orijentaciju objekata i naselja, razmještaj naselja i lučica. Pri aktivnosti u prostoru utjecaj bure ne smije se zanemariti, odnosno treba ih prilagoditi snažnim udarima vjetra i posolici.

Vlažnost zraka u Općini Vrsi približna je vrijednostima u Gradu Zadru. Srednja godišnja vrijednost vlage na području Grada Zadra je 72%. Najvlažniji dijelovi godine su proljeće i jesen, zima je tek nešto suša, a najsuši dio je ljeto. Svibanjski maksimum relativne vlage od 74% posljedica je povećanog utjecaja atlantskih ciklona, koje donose vlažan i svjež zrak. Srpanjski minimum 67% vezan je za visoke srpanjske temperature, ali i sa znatno umanjenim prodorom vlažnog oceanskog zraka. Tako je i najniža relativna vlaga 18%, izmjerena u srpnju 1979. Vezana za relativnu vlagu je i pojava magle, koja se javlja u danima s visokom vlagom. Dani s visokom vlagom su oni u kojima je u 14 h, kad je obično minimum vlage tijekom dana, relativna vlaga veća od 80%. Takvih je na području grada Zadra oko 55 godišnje, od listopada do ožujka, 5 do 8 dana mjesečno. Vezano za dnevni hod temperature zraka, najveća vlaga je u jutro, a najmanja poslijepodne.

Iako na užem vrškom području nisu vršena mjerenja, količinu padalina moguće je odrediti na temelju mjerenja u susjednom području:

Tablica 4. Prosječna mjesečna količina padalina

Postaja/mjesec	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Nin	83	79	78	66	67	57	38	67	103	123	124	106
Pag	92	89	85	74	72	53	43	92	110	129	146	121
Vir	96	87	81	69	64	50	38	68	107	124	137	112
Ljubač	89	74	77	63	73	53	40	73	80	120	121	97
Smilčić	93	81	92	97	85	72	53	72	96	124	112	119

Izvor: Magaš. D. (1995.): Povijesno-zemljopisne osnove razvoja grada Nina i problemi njegove suvremene valorizacije, HAZU, Zadar.

Vode

Područje Općine Vrsi obilježava slabo površinsko otjecanje vode te nešto veća prisutnost podzemnih voda. Jedini stalni površinski vodotok predstavlja Miljašić jaruga u jugozapadnom dijelu Općine. Budući da Općinu karakterizira sredozemni pluvijalni režim, istaknute su razlike između vlažnih i sušnih razdoblja. Zabilježeni su povremeni tokovi koji se najvećim dijelom ulijevaju u Miljašić jarugu.

povremeni površinski tokovi

Tla

Postojanje plodnih tala ima veliko značenje u poljodjelskoj valorizaciji ovog prostora i omogućilo je njegovu kontinuiranu agrarnu orijentaciju.

Na području Općine Vrsi prevladavaju sljedeće vrste tala:

- a) lesivirano na praporu pseudoglejno,
- b) aluvijalno neoglejno,
- c) černoziem semiglejni.

■ Lesivirano na praporu pseudoglejno

■ Aluvijalno neoglejno

■ Černoziem semiglejni

Slika 7. Izvadak iz pedološke karte Zadarske županije

Biljni pokrov

Biljni pokrov Općine Vrsi pripada submediteranskim šumama i šikarama hrasta medunca i crnograba te hrasta medunca i bjelograba. U najužem obalnom pojasu su razvijene zajednice halofita koji trpe zaslanjena tla (često su takvi uvjeti zbog vjetrom nošenih kapljica mora, a među njima se ističu tamaris, travulja, mrižica i dr. Klimazonalna zajednica šume medunca i bijelog graba je sa svojim toplijim arealom zastupljena na prostoru Poljica, dok su degradirani oblici tih šuma šikare i šibljici. Duž istočnog dijela Općine nalaze se planirane šumske zajednice, među kojima su nasadi alepskog bora.

Obilježja područja sa stanovišta zaštite prirode

Ugrožene i strogo zaštićene vrste

Na području Općine Vrsi stalno ili povremeno živi niz ugroženih i strogo zaštićenih vrsta flore i faune koje su evidentirane u crvenim knjigama ugroženih vrsta Hrvatske. Njihov popis s mjerama zaštite dat je u stručnoj podlozi Državnog zavoda za zaštitu prirode „Mjere zaštite prirode (prijedlozi zahtjeva zaštite prirode) za izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Vrsi“ iz ožujka 2014. godine.

Ekološki značajna područja – ugrožena i rijetka staništa

U istoj podlozi navedeni su svi stanišni tipovi zastupljeni na području Općine (prikazani u sljedećoj tablici – ugrožena i rijetka staništa istaknuta debljim otiskom), te mjere zaštite za ugrožena i rijetka staništa.

Tablica 5. Zastupljenost stanišnih tipova na području Općine Vrsi

Tip staništa	NKS kod	%
Kopnena staništa		
Aktivna seoska područja	J11	0,59
Aktivna seoska područja/urbanizirana seoska područja	J11/J13	0,09
Dračici	D31	0,86
Intenzivno obrađivane oranice na komasiranim površinama	I31	0,28
Mozaici kultiviranih površina	I21	11,48
Mozaici kultiviranih površina/Aktivna seoska područja/javne neproizvodne kultivirane zelene površine	I21/J11/I81	3,48
Mozaici kultiviranih površina/Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci/Bušici	I21/C35/D34	4,36
Nasadi četinjača	E92	0,99
Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci	C35	26,14
Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci/Bušici	C35/D34	10,94
Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci/Dračici	C35/D31	17,98
Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci/Primorske, termofilne šume i šikare medunca	C35/E35	22,52
Urbanizirana seoska područja	J13	0,29
Ukupno		100,00
Morska obala		
Muljevita morska obala/pjeskovita morska obala/šljunkovita morska obala/ mediolitoralni pijesci /mediolitoralni šljunci i kamenje	F1/F2/F3/ G22 /G23	
Stjenovita morska obala/ biocenoza gornjih stijena mediolitorala/biocenoza donjih stijene mediolitorala	F4/ G241 / G242	
Morski bentos – točkasti lokaliteti		
Biocenoza infralitoralnih algi	G361	
Biocenoza sitnih površinskih pijesaka	G321	
Biocenoza sitnih ujednačenih pijesaka	G322	

Izvor: Državni zavod za zaštitu prirode, Mjere zaštite prirode (prijedlozi zahtjeva zaštite prirode) za izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Vrsi – stručna podloga, 2014.

Zaštićena područja

Zaštićenih područja temeljem Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13.) nema.

Ekološka mreža – područja Natura 2000

Prema Uredbi o ekološkoj mreži („Narodne novine“, br. 124/13.), ekološkom mrežom smatraju se područja Natura 2000 te obuhvaćaju:

- područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje

migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti (područja očuvanja značajna za ptice).

- područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju (područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove).

Ekološka mreža na području Općine Vrsi djelomično obuhvaća 4 područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove te 2 područja očuvanja značajna za ptice.

Tablica 6. Područja očuvanja značajna za ptice

Identifikacijski broj područja	Naziv područja
HR1000023	SZ Dalmacija i Pag
HR1000024	Ravni kotari

Izvor: Uredba o ekološkoj mreži („Narodne novine“, br. 124/13.)

Osnovne mjere zaštite za očuvanje ciljnih vrsta ptica u Područjima očuvanja značajnim za ptice propisane su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže („Narodne novine“, broj 15/2014.)

Tablica 7. Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove

Identifikacijski broj područja	Naziv područja
HR2001325	Ninski stanovi - livade
HR3000175	Ljubački zaljev
HR3000176	Ninski zaljev
HR4000005	Privlaka - Ninski zaljev - Ljubački zaljev

Izvor: Uredba o ekološkoj mreži („Narodne novine“, br. 124/13.)

Na području Općine Vrsi Planom su zaštićeni osobito vrijedni predjeli - prirodni krajobraz:

- obala uvale Jasenovo i otočić Zečevo
- obala Ljubačkog zaljeva

planom zaštićeni osobito vrijedni predjeli - prirodni krajobrazi

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

Dokumenti prostornog uređenja šireg područja koji su obvezujući za ovaj Plan su:

Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske, 1997., 2013. god.

Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, 1999., 2013. god.

Ovi, strateški dokumenti utvrđuju osnovne smjernice promišljanja prostornog razvoja

Prostorni plan Zadarske županije (Službeni glasnik Zadarske županije 2/01, 6/04, 2/05, 17/06, 3/10, 15/14) preuzeo je i dalje razradio obveze iz Strategije i Programa prostornog uređenja Države.

Sukladno postavkama Prostornog plana Zadarske županije prostor Općine Vrsi pripada prostorno razvojnoj cjelini Zadarska urbana regija.

Prostorni plan Zadarske županije definira ulogu Općine Vrsi kroz administrativni ustroj, položaj u prostoru, demografsko stanje, prirodne potencijale i gospodarsku osnovu prostora, te utvrđuje ciljeve i pravce razvoja. Unutar prostora Županije naselje Vrsi je definirano kao *općinsko središte*, te kao *centar nižeg reda* ili *lokalno razvojno žarište*, pružajući određene društvene sadržaje i razvojni poticaj naseljima koja pripadaju Općini. Za upotpunjenje ekonomskog, društvenog i administrativnog razvoja, naselja općine Vrsi gravitiraju prema gradovima Zadar i Nin.

Prostorni plan Zadarske županije utvrdio je i prostorni raspored značajnijih gospodarskih subjekata na području Općine, a to se prije svega odnosi na planiranje proizvodne zone (Poljica brig), kao i zone ugostiteljsko-turističke namjene (Punta Velebit).

Do donošenja ovog Prostornog plana uređenja Općine Vrsi kojim se prvi puta cjelovito i samostalno obrađuje područje unutar administrativnih granica Općine na snazi su bili sljedeći prostorni planovi uređenja koji su odgovarajuće obrađivali područje Općine Vrsi:

- Prostorni plan uređenja Grada Nina (Službeni glasnik Grada Nina 4/02, 13/04, 27/07, 34/08)
- Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Nina - za područje Općine Vrsi (Službeni glasnik Općine Vrsi 1/11)

Za područje Općine Vrsi doneseni su sljedeći provedbeni planovi

- Urbanistički plan uređenja proizvodno-uslužne zone Smrike (Službeni glasnik Grada Nina, br. 21/06)
- Urbanistički plan uređenja proizvodne (industrijske) zone Duševića mlin (Službeni glasnik Grada Nina, br. 21/06)
- Urbanistički plan uređenja stambene zone Zukve (Službeni glasnik Grada Nina, br. 2/11)
- Urbanistički plan uređenja stambene zone Vrsi centar (Službeni glasnik Grada Nina, br. 3/11)

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Demografski podatci

U međupopisnom razdoblju 2001.-2011. naselje Vrsi bilježi porast od 119 stanovnika ili 7,9%. Budući da su naselja Poljica i Poljica Brig u Popisu 2001. prikazana zajedno, podatci za naselje Poljica nisu usporedivi.

U sastavu stanovništva prema dobi prevladava zrelo stanovništvo (64,8%), a udio mlade dobne skupine iznosi 14,9%. Udio stanovništva starijeg od 65 godina iznosi 20,3% što ukazuje na proces starenja stanovništva.

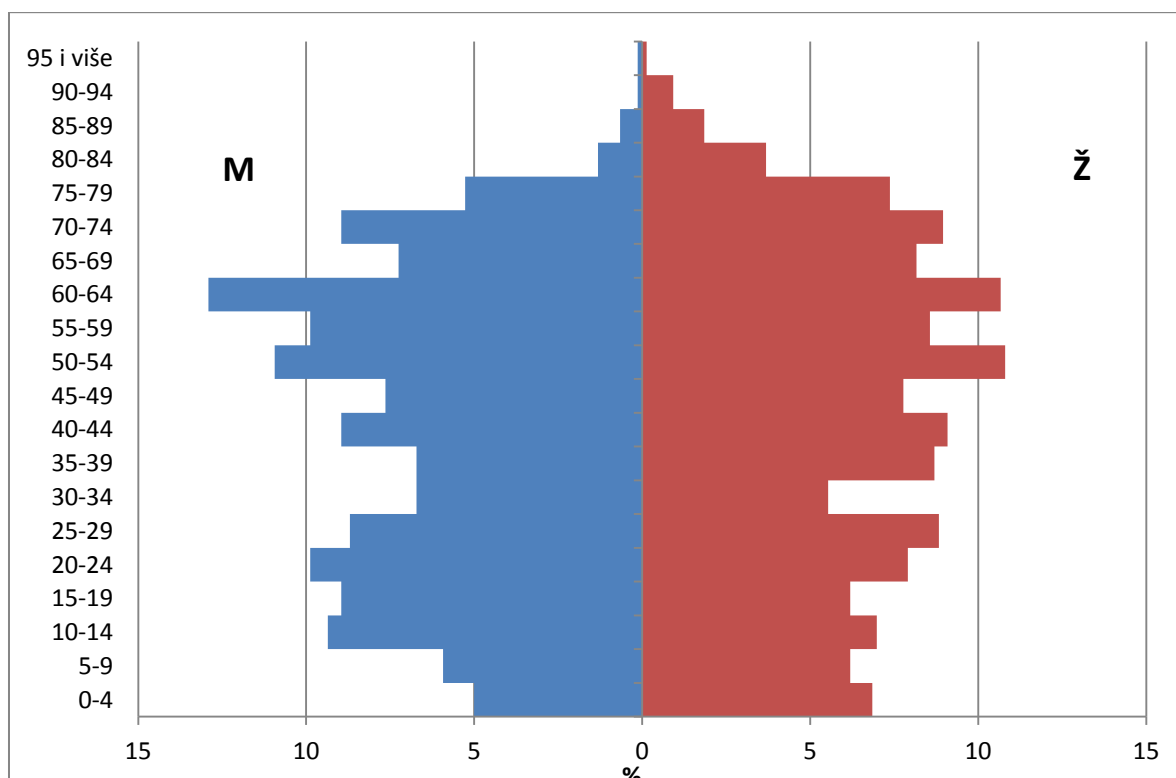
Tablica 8. Stanovništvo Općine Vrsi prema velikim dobnim skupinama

Dobne skupine	0-14	15-64	65 i više
Broj stanovnika	306	1331	416
Udio stanovnika u ukupnom broju (%)	14,9	64,8	20,3

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011.

Spolna struktura je uravnotežena, uz mala odstupanja na štetu ženskog stanovništva. Udio ženskog stanovništva veći je samo u staroj dobnj skupini (53,3%), dok u zreloj iznosi 45,5%, a u mladoj 47,3%.

Općenito je primjetan manjak ženskog stanovništva u fertilnoj dobi, odnosno od 15 do 49 godina (48,4%).

Dobno-polna piramida stanovništva Općine Vrsi

Izvor: Državni zavod za statistiku, prema podacima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011.

Tablica 9. Prirodno kretanje stanovništva Općine Vrsi 2006.-2013.

godina	prirodni prirast	Vitalni indeks (živorodeni na 100 umrlih)
2006.	-10	60,0
2007.	-7	63,2
2008.	4	128,6
2009.	3	115,0
2010.	-6	68,4
2011.	1	105,3
2012.	-1	95,2
2013.	-9	50,0

Izvor: Državni zavod za statistiku, Prirodno kretanje Republike Hrvatske 2006., 2007., 2008., 2009., 2010., 2011., 2012. i 2013.

Stopa prirodnog prirasta u osmogodišnjem razdoblju od 2006. do 2013. godine bila je negativna u svim godinama osim 2008., 2009. i 2011.

Najnegativnije prirodno kretanje zabilježeno je u 2006. godini.

Tablica 10. Stanovništvo prema školskoj spremi (starije od 15 godina) i narodnosnom sastavu 2011.

OPĆINA	Školska sprema						Narodnosni sastav		
	Bez škole	1-3 razreda	4-7 razreda	Osnovna škola	Srednja škola	Viša i visoka	Hrvati	Srbi	Ostali
Vrsi	37	41	209	457	862	140	1881	126	46
Udio u ukupnom broju (%)	2,1	2,3	11,9	26,1	49,3	8,0	91,6	6,1	2,0

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011.

U obrazovnoj strukturi stanovništva najveći udio imaju stanovnici sa završenom srednjom školom (49,3%), čak 38,0% ima samo završena 4-7 razreda ili osnovnu školu. Viša i visoka stručna sprema zastupljena je s 8,0%.

Prema obrazovnim područjima srednjoškolskog, višeg i visokog obrazovanja, najviše osoba se specijaliziralo za rad u prerađivačkoj industriji i građevinarstvu te inženjerstvu (19,9%), a u uslužnoj djelatnosti 17,7%. Udio obrazovanih u poljoprivrednoj djelatnosti je vrlo nizak (1,6%).

U narodnosnom sastavu dominiraju Hrvati s udjelom od preko 91%. Prema migracijskim obilježjima, gotovo 32% stanovništva je doseljeno na područje Općine i to uglavnom s područja Zadarske županije (50,7%). U ukupnom broju doseljenih, onih iz inozemstva ima gotovo 25% i to najviše iz Njemačke.

Po religijskom sastavu, stanovništvo je pretežito rimokatoličke (89,6%) te pravoslavne vjeroispovjesti (6,8%).

Tablica 11. Stanovi prema načinu korištenja, Popis 2011.

	Ukupno	Stanovi za stalno stanovanje				Stanovi koji se koriste povremeno		Stanovi u kojima se samo obavljala djelatnost	
		ukupno	nastanjeni	privremeno nenastanjeni	napušteni	za odmor i rekreaciju	u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi	iznajmljivanje turistima	ostale djelatnosti
Zadarska županija	134.247	84.448	59.954	21.531	2.963	39.939	300	9.138	422
m ²	10.125.651	6.832.393	5.065.105	1.568.826	198.462	2.766.490	12.229	483.640	30.899
Općina Vrsi	2.348	1.012	691	266	55	1.208	-	128	-
m ²	185.628	90.739	69.349	16.831	4.559	88.089	-	6.800	-
Vrsi	2.157	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljica	192	-	-	-	-	-	-	-	-

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. i Prvi rezultati Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. za broj stanova po naseljima

U strukturi korištenja stanova, prevladavaju stanovi koji se koriste povremeno i to isključivo za odmor i rekreaciju (51,4%). Slijede stanovi za stalno stanovanje (43,1%) te stanovi u kojima se samo obavljala djelatnost iznajmljivanja turistima (5,45%). Među stanovima za stalno stanovanje nastanjenih je 68,3%.

Prosječan broj osoba u kućanstvu je 2,9, a najviše je dvočlanih kućanstava (27,1%). Slijede jednočlana kućanstva (22,4%) pa četveročlana (17,2%).

Ovakva struktura načina korištenja stanova i brojnosti kućanstava logičan je slijed prikazanog regresivnog dobnog sastava.

Gospodarski podatci

Najvažnije gospodarske djelatnosti na području Općine Vrsi su poljoprivreda i turizam.

rasprostranjenost poljoprivrednog zemljište na području Općine

Poljoprivreda

Poljoprivreda je Prostornim planom županije označena kao jedan od primarnih i strateških pravaca razvoja Zadarske županije, te je zajedno s turizmom osnovna pretpostavka budućeg razvoja. Zbog toga se mora voditi računa o zaštiti od nenamjenskog korištenja svih poljoprivrednih površina utvrđenih u Prostornom planu Zadarske županije.

Poljodjelstvo

Poljoprivredna proizvodnja organizirana je pretežno na individualnim posjedima i ima karakter ekstezivnog privređivanja, a upotreba suvremenih agrotehničkih mjera i mehanizacije je ograničena. Najveći dio poljoprivrednih proizvoda namijenjen je za potrošnju u vlastitom domaćinstvu, dok se ostatak plasira na tržištu, uglavnom u Zadru.

Raspoložive poljoprivredne površine na ovom području i njihova pedološke karakteristike pružaju mogućnost za znatno intenzivniju proizvodnju.

Voćarstvo i maslinarstvo

Voćarska i maslinarska proizvodnja je slabo razvijena. Glavni ograničavajući čimbenik je bura sa posolicom, koja u pojedinim godinama i na ostalim poljoprivrednim kulturama uzrokuje velike stete. U tom smislu potrebna je sadnja vjetrozaštitnih pojaseva koji bi štitili od snažnih udara vjetra. U sadašnjim uvjetima, maslinarska i voćarska proizvodnja se može razvijati samo na prikladnim, zaštićenim položajima i lokacijama.

Vinogradarstvo

Najpogodnije lokacije za vinogradarstvo su Jasenovac-Brižine-Korona i Sabuni u k.o. Vrsi, a u području k.o. Poljica područje Kamenica i manji dio polja Poljica.

Povrčarstvo

Proizvodnja povrća može se organizirati samo uz područje Miljašić Jaruge. Na ostalim lokalitetima prednost imaju kulture koje ne traže veće količine vode.

Stočarstvo

Postoje pretpostavke i za razvitak stočarstva (livade, oranične površine u funkciji proizvodnje stočne hrane) na površinama u k.o. Poljica (ovčarska i govedarska proizvodnja).

Turizam

Najjači pokretač gospodarskog razvoja je svakako razvoj turizma. Općina Vrsi dio je zadarske turističke rivijere, a zajedno s Gradom Ninom te općinama Privlaka i Vir čini potencijalnu zasebnu turističku mikroregiju.

Prirodne osobitosti ovog područja – očuvana prirodna obala, brojne plaže, ruralno zaleđe, specifičan krajobraz predstavljaju izvrstan potencijal za razvoj turističke djelatnosti, a u kombinaciji s poljoprivrednom djelatnošću, uz poticanje ekološkog uzgoja na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima i za razvoj agroturizma.

Prostorne pretpostavke za razvoj turističke djelatnosti očituju se u planiranju zone ugostiteljsko-turističke namjene Punte Velebit u direktnom kontaktu sa građevinskom područjem naselja Vrsi odnosno prostranom zonom sporta i rekreacije na sjevernom dijelu istoimene punte..

Ova zona veličine 30 ha unutar koje je moguće graditi i urediti hotele, hotelska naselja, turistička naselja i/ili kampove trebala bi biti zamašnjak daljnjem razvoju turizma na području Općine kako u pogledu kvantiteta tako i prije svega u pogledu podizanja kvantitete i raznovrsnosti usluga.

položaj planirane zone ugostiteljsko- turističke namjene na području Općine

prostorni raspored plaža na području Općine

Plaže su jedna od najznačajnijih prirodnih pogodnosti i potencijala u cilju razvoja kupališnog turizma. U tom pogledu prostor Općine ima velike prednosti obzirom na dužinu obalnog pojasa, njegovu razvedenost i raznolikost.

Plaže unutar građevinskog područja naselja (Mulo, Žalić, Zukve i dr.) čine kontinuirani potez koji se proteže cijelom dužinom obalnog pojasa u naselju tek povremeno isprekidane lučkim područjem. Prostor je djelomično uređen, nasut i hortikulturno oplemenjen.

Izvan građevinskog područja naselja Vrsi su prirodne plaže na sjevernoj strani koje se ističu čistoćom i mora (Duboka uvala, uvala Kukinica, Mala Rasovača i dr.) ili pjeskovite prirodne uvale od kojih je najljepša uvala Ričina.

Struktura i kapacitet postojećeg turističkog smještaja potvrđuju činjenicu o nedovoljnoj iskorištenosti prirodnih potencijala i prednosti na prostoru.

Tablica 12. Dolasci po tipu smještaja na širem ninskom području 2012. Godine

Grad/općina	Dolasci	Hoteli i turistička naselja	kampovi	Privatni smještaj	Odmarališta	Marine	Vikend kuće
Nin	114.797	34.471	51.917	24.932	0	237	3.240
Privlaka	33.942	1.197	8.254	15.562	0	0	8.929
Vir	92.547	4	1.427	12.974	0	0	78.162
Vrsi	13.346	0	303	9.548	0	0	3.495
ukupno	254.632	35.672	61.901	63.016	0	237	93.826

Izvor: Glavni plan razvoja turizma Zadarske županije 2013.-2023., Zadar, 2013.

Na području Općine Vrsi nema izgrađenog hotela niti turističkog naselja .

Usluge smještaja pružaju se isključivo u kampovima, apartmanima i kućama za odmor

Tablica 13. Karakteristike turizma Općine Vrsi 2012. Godine

	dolasci	noćenja	Turistička intenzivnost (noćenja/broj stan.
Općina Vrsi	13.346	136.746	67,70

Izvor: Glavni plan razvoja turizma Zadarske županije 2013.-2023., Zadar, 2013.

Od 13 346 dolazaka registriranih tijekom 2013 godine, 71,5% su dolasci i smještaj u apartmanima. Na dolaske u vikend kuće otpada 26,2%, a to se uglavnom odnosi na prijavu boravišta vlasnika vikend kuća i članova njihovih obitelji.

Na dolaske u kampovima otpada samo 2,3%.

Tablica 14. Broj objekata i kapaciteti prema vrsti smještaja u Općini Vrsi 2013. Godine

Vrsta smještaja	broj objekata	broj mjesta u kampovima
KAMPOVI	1	21
Kampirališta	1	75
KAMPIRANJE UKUPNO	2	96
		broj kreveta
OBJEKTI ZA IZNAJMLJIVANJE		
APARTMANI		
3*	75	331
2*	60	248
1*	5	27
UKUPNO	140	606
APARTMAN STUDIO		
3*	40	159
2*	43	122
1*	10	38
UKUPNO	93	319
SOBE		
3*	14	60
2*	8	27
1*	9	18
UKUPNO	31	105
IZNAJMLJIVANJE UKUPNO	264	1030
KUĆE ZA ODMOR		
4*	1	8
3*	3	18
2*	1	6
1*	1	5
ODMOR/VIKEND UKUPNO	6	37
POMOĆNE POSTELJE		58
SVEUKUPNO	270	1125

Izvor: Ured državne uprave u Zadarskoj županiji, Služba za gospodarstvo i imovinsko-pravne poslove, Odjel za ugostiteljstvo i turizam

Na području Općine 2013. godine zabilježena su 270 smještajnih jedinica s 1125 kreveta. Velika većina odnosi se na smještaj u apartmanima. Udio apartmanskog smještaja (264 smještajne jedinice sa 1030 evidentirana kreveta) u ukupnom iznosi oko 90%.

turistički kapaciteti na području Općine Vrsi

Eksploatacija kamena

U Vrsima je razvijena proizvodnja građevinskog materijala - kamena i prefabriciranih betonskih elemenata.

Razvoj ove djelatnost potaknut je eksploatacijom tehničko-građevnog kamena u obližnjem kamenolomu na lokaciji Velika Rasovača.

Kamenolom ima potrebna koncesijska odobrenja i stoga ostaje u funkciji do isteka koncesije.

Po isteku koncesije prostor kamenoloma prenamijeniti će se u građevinsko područje izvan naselja proizvodno-poslovne namjene. Način uređenja ovog prostora, detaljni uvjeti gradnje i mogući sadržaji utvrditi će se urbanističkim planom uređenja.

Jedno od mogućih sadržaja je i suha marina. Pored klasične pohrane brodova moguće je uz prostor za čuvanje razviti i djelatnost servisiranja i popravaka, eventualno i izradu novih.

Društvene djelatnosti

Na području Općine djeluje dječji vrtić, turistička zajednica, župa sv. Mihovila, kulturno-umjetničko društvo, dobrovoljno vatrogasno društvo te nekoliko sportskih klubova i udruga građana.

Analiza stupnja centraliteta naselja pokazuje da naselje Vrsi vrši ulogu jačeg lokalnog centra² koja je naročito izražena nakon formiranja ovog prostora kao zasebne jedinice lokalne samouprave.

To podrazumijeva opremljenost sljedećim sadržajima:

- područna ili osnovna škola
- liječnik opće prakse/obiteljske medicine
- poštanski ured
- prodavaonica

Prema postojećim funkcijama, naselje Vrsi je gotovo na razini područnog centra. Uz navedene funkcije, postoje i sljedeće:

- ljekarna
- stomatolog
- supereta ili veći broj minimarketa (više od 10 prodavaonica)
- poslovnica banke ili FINA-e

---

² Analiza stupnja centraliteta napravljena je prema kriterijima iz Lukić, A: Mozaik izvan grada, tipologija ruralnih i urbaniziranih naselja Hrvatske, 2012.

Tablica 15. Kriteriji za izdvajanje centralnih naselja

funkcije	naselja	
	Poljica	Vrsi
Područna škola	*	
Osnovna škola		*
Liječnik opće prakse/obiteljske medicine	*	*
Poštanski ured		*
Prodavaonica	*	*
Više od 10 prodavaonica		*
Ljekarna		*
Stomatolog		*
Poslovnica banke ili FINA-e		*
Srednja škola		
Dom zdravlja ili veći broj ordinacija		
Supermarket ili veći broj supereta, eventualno hipermarket		*
Hipermarket ili veći broj supermarketa, specijalizirane prodavaonice, 100 i više prodavaonica		
Visoko učilište (ili podružnica)		

Izvor: Općina Vrsi, 2014.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja

2.1.1. Razvoj naselja, posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

Općinu Vrsi čine područja dva naselja te je razvoj prostora Općine u sustavu Zadarske županije vezan za:

1. Razvoj naselja Vrsi kao općinskog središta;
2. Razvijanje Općine kao turističke destinacije;
3. Razvoj poljoprivrede za potrebe općine, ali i šireg okruženja
4. osiguranje stupnja održivog razvoja.
5. Planiranje obilaznice naselja Vrsi
6. Planiranje prometnice do turističke i rekreacijske zone
7. Razvoj pomorske prometne infrastrukture

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Ciljevi zaštite osobito vrijednih resursa su:

1. Očuvanje rezervi podzemnih voda;
2. Očuvanje čitavog prostora voda i mora od svih negativnih utjecaja i zagađivača koji bi mogli negativno utjecati na biološku ravnotežu podmorja;
3. Očuvanje čitavog prostora zraka od svih negativnih utjecaja i zagađivača koji bi mogli negativno utjecati na stabilnost atmosfere;
4. Zaštita i očuvanje vrijednih poljoprivrednih i šumskih prostora.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Osnovne kvalitete okoliša i postojeće ekološke vrijednosti prostora zastupljene su prvenstveno u očuvanom prirodnom okruženju, relativno maloj izgrađenosti prostora te postojećim dijelovima prirodnog okoliša koji se Planom posebno štite.

Očuvanje ekološke stabilnosti postiže se i kroz ograničeno proširenje naselja i zona izgradnje izdvojene namjene izvan naselja (posebno na obalnom području), uključivo zaštitu i zabranu prenamjene šumskih i poljoprivrednih površina višeg boniteta.

2.2. Ciljevi prostornog razvoja Općinskog značaja

2.2.1. Demografski razvoj

Poticajnim mjerama treba omogućiti rad i egzistenciju lokalnom stanovništvu:

1. Otvarati nova radna mjesta;
2. Omogućiti stvaranje malih gospodarstava, te bavljenje turizmom;
3. Podizati kvalitetu komunalne i urbane infrastrukture.

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

1. Podizati kvalitetu življenja i urbani standard u postojećoj zoni naselja;
2. Rezervirati površine za turističke namjene na kojoj treba predvidjeti mogućnost građenja ugostiteljsko-turističkih građevina i pratećih sadržaja kojima će se podići kvaliteta ponude jer je turizam osnova razvoja Općine;
3. Rezervirati površine za proizvodnu namjenu na kojoj će se predvidjeti mogućnost gradnje proizvodnih, poslovnih, uslužnih djelatnosti kako bi se omogućio daljnji i raznoliki gospodarski razvoj Općine
4. Veći dio površine Općine ostaviti neizgrađen, a posebno zaštititi šumske površine i poljoprivredne površine i tako osigurati razvoj poljoprivredne djelatnosti.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

1. Razvijati radne i uslužne funkcije u naselju potrebne stanovništvu u svakodnevnom životu;
2. Poticati izgradnju i rekonstrukciju zgrada javne namjene kako bi se podigao nivo društvenog standarda
3. Naselja i građevinska područja izvan naselja treba međusobno povezati dobrim prometnicama,
4. U pogledu opreme komunalnom infrastrukturom osnovni cilj je opremanje naselja vodovodnom i kanalizacijskom mrežom, a na temelju prethodno usvojenih rješenja za cijelo područje Općine Vrsi.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

1. Posebnu pažnju posvetiti zaštiti osobito vrijednih predjela (prirodni krajobraz):
  - obala uvale Jasenovo i otočić Zečevo
  - obala Ljubačkog zaljeva,
2. Područja očuvanja obuhvaćena Ekološkom mrežom Republike Hrvatske treba štititi u skladu s važećim propisima,
3. U skladu s važećim Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara štititi kulturno-povijesnu baštinu.

2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Općine

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

1. Preispitivanje postojećih granica građevinskog područja u odnosu na izgrađenost i interese stanovništva;
2. Podizanje urbane kvalitete postojećih zona predviđenih za izgradnju;
3. Ograničenje građenja na poljoprivrednim površinama te šumskim područjima.

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

Ciljevi utvrđivanja građevinskih područja su:

- analiza površina postojećih u odnosu na izgrađenost u prostoru,
- redefiniranje granica građevinskih područja naselja sukladno s novonastalom situacijom i potrebama, kao i promjenama nastalim u politici planiranja prostora i zaštite okoliša.

Osnovni kriteriji za određivanja novih granica građevinskih područja su

- racionalno i svrhovito korištenje prostora,
- očuvanje i unapređenje postojećih vrijednosti okoline.

Širenje građevinskih područja, treba usmjeravati u dubinu prostora obale štiteći osjetljiv obalni pojas i pripadajući akvatorij, udaljiti od prometnih koridora magistralnih i regionalnih prometnica, istovremeno težeći zaokruživanju postojećih grupacija te ukoliko je moguće njihovom povezivanju i spajanju.

Faktori koji utječu na proširenje građevinskih područja naselja su:

- pozitivni trendovi demografskih kretanja naselja (stvarni ili očekivani)
- postojeći i planirani sustav centralnih naselja,

Faktori ograničenja širenja građevinskih područja su:

- zone poljoprivredne djelatnosti
- zone privrednih djelatnosti
- infrastrukturni i rezervni koridori
- šumsko zemljište
- zaštićeni objekti i dijelovi prirode
- spomenici kulture i njihove zaštitne zone
- zone koje nije moguće ekonomično komunalno opremiti

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

1. Uređivanje javnih prostora, pješačkih površina, dječjih igrališta, plaža i ostalih zelenih i sl, površina
2. Uređivanje prometnih površina za kretanje i mirovanje vozila i za kretanje pješaka, te postavljanje potrebne signalizacije;
3. Svaku građevinsku parcelu opremiti TK priključkom, priključkom električne energije, vodoopskrbe i odvodnje.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Prikaz prostornog razvoja na području Općine u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu županije

Prostornim planom Zadarske županije utvrđena je prostorno-gospodarska struktura Županije kroz veće fizionomijske cjeline koje predstavljaju osnovu razgraničenja temeljem geomorfoloških, geografskih, gospodarskih, prostorno-prometnih i kulturno-povijesnih specifičnosti, ali i utjecaja pojedinih gravitacijskih centara.

Slijedom navedenog, neovisno o značajnom utjecaju ostalih susjednih prostornih cjelina (Ravnokotarski zaobalni prostor, prostor podvelebitskog kanala i dijela otoka Paga) prostor Općine Vrsi rubno je područje Zadarske urbane regije.

Zadarska urbana regija obuhvaća obalni prostor od općine Pakoštane na JI i općine Vir na SZ, te zadire u relativno uski zaobalni pojas.

Taj potez, dužine oko 70 km, danas je urbano najjače eksploatiran prostor, Županije. Stoga je važno omogućiti održivi i ravnomjerni razvoj, sa što je moguće manje negativnih posljedica na okoliš, koji će se temeljiti na kvalitetnoj i racionalno promišljenoj prostorno-planskoj dokumentaciji.

Posebnost prostora u sastavu Zadarske urbane regije čine i karakteristični entiteti koji su prepoznatljivi i na prostoru Općine Vrsi:

- Uski priobalni urbani prostor, nositelj je glavnih razvojnih potencijala ali je istovremeno i prostor velikog interesa za korištenjem u različite svrhe. Razmjerno postojećem interesu potrebno je realno procijeniti želje i mogućnosti, budući da je samo racionalnim planiranjem prostornog razvoja uz korištenje suvremenih mjera zaštite, moguće očuvati ekološku stabilnost područja. Stoga prilikom definiranja detaljne namjene prostora osnovni kriterij mora biti zaštita i očuvanje okoliša.
- Neizgrađeni obalni prostor je nositelj karakteristika autohtonoga pejzaža. Na zapadnom urbanom pojasu nalazimo ga samo u tragovima, dok se duž sjevernog i sjeveroistočnog pojasa uspio očuvati u znatnoj mjeri. Zbog očuvanih prirodnih vrijednosti taj prostor je izuzetno atraktivan, ali i ekološki osjetljiv pa ga je potrebno sustavno štiti od štetnih utjecaja urbane eksploatacije.
- Potencijalne poljoprivredne površine tvore rubni pojas Ravnih kotara na kojem se plodna polja u zaravnima smjenjuju s neplodnim potezima niskih bila. Te ekološki i prirodno vrijedne prostore Planom treba čuvati u izvornoj namjeni.
- Vrijedne šumske cjeline obuhvaćaju u manjoj mjeri šumske površine zaobalja te u najvećoj mjeri podrazumijevaju ambijentalno vrijedne sastojine.

položaj Općine Vrsi u okvirima Zadarske urbane regije

3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina

Na području Općine Vrsi predviđena je sljedeća namjena prostora:
površine za razvoj i uređenje naselja (građevinsko područje naselja):

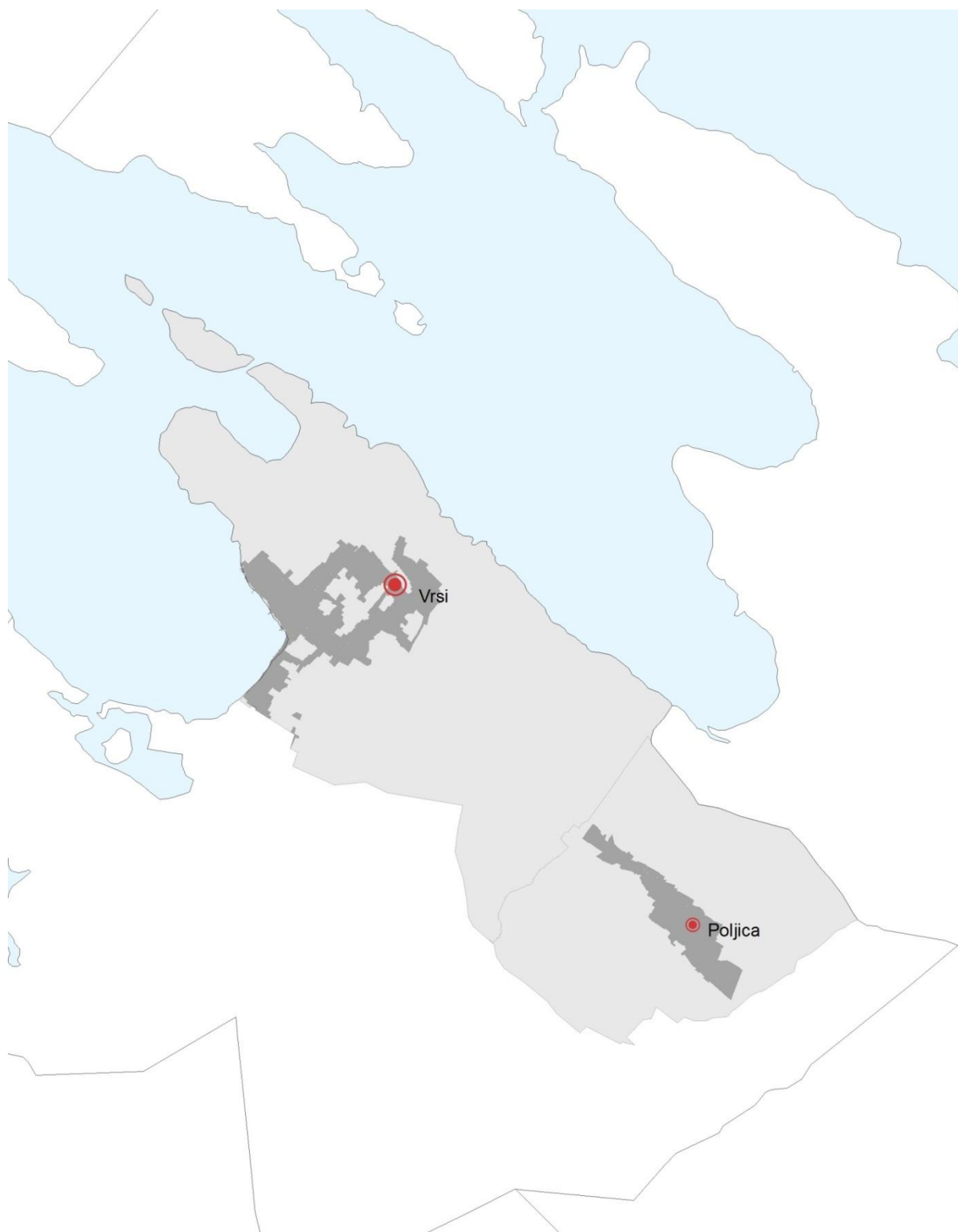
- izgrađeni dio građevinskog područja naselja
- neizgrađeni dio građevinskog područja naselja

površine za gradnju izvan naselja:

- građevinsko područje proizvodno-poslovne namjene (I)
- građevinsko područje ugostiteljsko-turističke namjene (T)
- građevinsko područje sportsko-rekreacijske namjene (R)

površine izvan naselja na kojima nije predviđeno građenje:

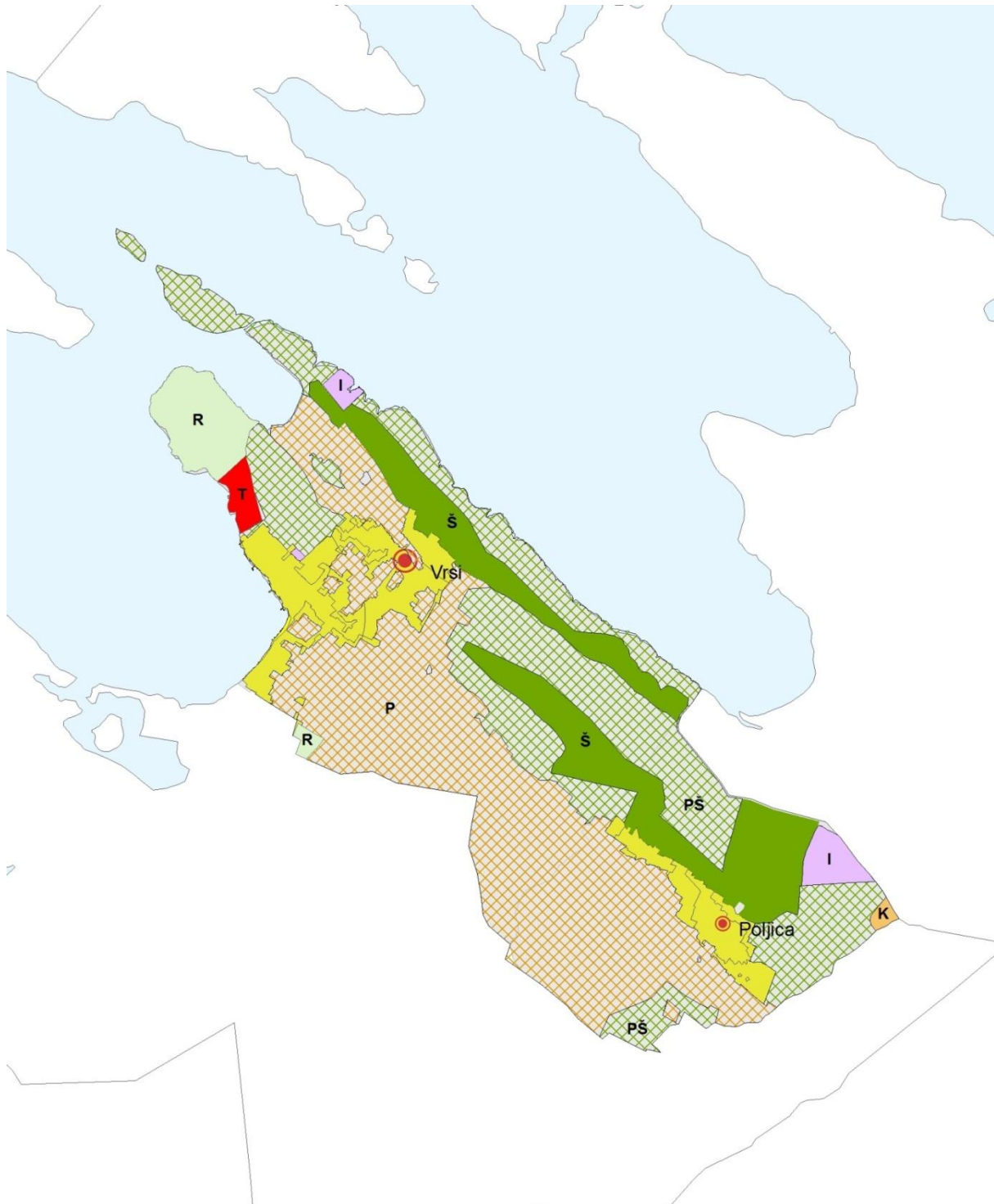
- poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene/vrijedno obradivo tlo (P)
- šuma isključivo osnovne namjene (Š)
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ)
- marikultura- zona za uzgoj školjkaša (H1)
- površine infrastrukturnih sustava

građevinsko područje naselja Općine Vrsi

površine izvan naselja na kojima nije predviđeno građenje

osnovna namjena i način korištenja prostora

3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture van naselja; poljoprivredne, šumske, vodne te površine posebne namjene i ostale površine)

Red. broj	Općina Vrsi	Oznaka	ha	%	st/ha ha/st*
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU				
1.1.	Građevinska područja ukupno izgrađeni dio GP ukupno - obalno - otočno - kontinentalno-granično - ostalo	GP	419,15 274,03	11,3 7,4	5,2 7,5
1.2.	Izgrađene strukture van građevinskog područja ukupno	I E *H K T R	62,36 74,83 3,65 30,46 141,26	1,7 0,1 0,8 3,8	32,9 229,9 67,4 14,6
1. .	Poljoprivredne površine ukupno - obradive	P P1 P2	1366,28	37,1	0,7*
1.4.	Šumske površine ukupno - gospodarske - zaštitne - posebne namjene	Š Š1 Š2 Š3	559,68	15,2	0,3*
1.5.	Ostale poljoprivredne i šumske površine ukupno - autohtoni krajolik - kamenjar	PŠ	1032,40 65,45	28,1 1,8	0,5* 0,00*
1.6.	Vodne površine ukupno - vodotoci - jezera - akumulacije - retencije - ribnjaci	V			
1.7.	Ostale površine ukupno	N IS G	2,96	0,1	0,00*
	Općina ukupno		3683,65	100,0	1,8*

* površina prostora za marikulturu (H) sa ne računa u kopnenu površinu Općine

3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti

Osnovne grane gospodarstva na kojima će se zasnivati razvitak bit će turizam te poljoprivreda, osobito u svrhu obogaćivanja turističke ponude i podizanja kvalitete usluga.

Turistička ponuda temeljit će se na razvoju dosadašnjih usluga i podizanju kvalitete ponude poglavito u području kupališnog i obiteljskog turizma i ugostiteljskih usluga.

Preduvjet značajnijeg razvoja turističke ponude je planiranje ugostiteljsko turističke zone na lokaciji Punta Velebit. Radi se o prostornom obuhvatu max. površine 30 ha i max. kapaciteta 3000 kreveta. Zona je locirana u neposrednoj blizini naselja i njezina bi izgradnja značajno doprinijela nadgradnji postojeće ponude unutar samog naselja.

Unutar ovog prostora planom je omogućena izgradnja i uređenje hotela, turističkog naselja i/ili kampa, a sve u skladu sa prethodno izrađenim programom u kojemu je jasno prikazana idejna koncepcija prostornog rješenja.

Razvoj poljoprivrede temelji se na prirodnim pogodnostima izrazito plodnog vrškog polja koje se prostire duž cijele Općine od uvale Jasenovo do Poljica briga i zauzima gotovo polovicu površine Općine.

Mjerama prostorne politike, te drugim restriktivnim i poticajnim mjerama potrebno je štiti poljodjelske površine, te osobito voditi računa o zaštiti značajnih i vrijednih poljodjelskih kompleksa.

Osnovni smjer u razvoju poljodjelske proizvodnje i dalje će biti vinogradarstvo, voćarstvo i maslinarstvo, te uzgoj raznih povrtlarskih kultura.

Poželjni ciljevi razvitka poljoprivredne proizvodnje neće se moći u potpunosti ostvariti bez odgovarajućeg razvoja prometa poljoprivrednim proizvodima.

Prostornim planom određene su i površine proizvodne i poslovne namjene kao preduvjet razvoja pratećih proizvodno poslovnih djelatnosti čiji bi razvoj osigurao dodatni gospodarski napredak.

U Općini se i dalje predviđa razvoj radnih i uslužnih funkcija potrebnih stanovništvu u svakodnevnom životu, a i za potrebe lokalne samouprave.

3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora

Planom su definirani uvjeti korištenja, način gradnje i uređenja, kao i kriteriji zaštite prostora za:

- građevinska područja naselja,
- građevinska područja izvan naselja,
- poljoprivredno zemljište,
- šumsko zemljište,
- pomorsko dobro i morske površine.

Građevinsko područje naselja je prostor za izgradnju i razvitak naselja. Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja obuhvaća područja mješovite namjene pretežito stambenog tipa u okviru kojeg prevladava korištenje prostora za potrebe stanovanja kao osnovne funkcije uz mogućnost smještaja pratećih sadržaja koji podižu kvalitetu stanovanja u naselju, kao što su: obrazovni, zdravstveni, kulturni, vjerski, športsko-rekreacijski, poslovni, trgovački, turistički i ugostiteljski sadržaji, servisno-zanatski sadržaji, uključivo manje poslovne i gospodarske sadržaje komplementarne osnovnoj namjeni. Unutar

ovih površina uključene su i potrebne prometne i komunalne površine, građevine i uređaji, te uređene i zaštitne zelene površine.

Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja obuvaća prostorne zone ugostiteljsko-turističke i poslovno-proizvodne namjene.

Planom definirana zona ugostiteljsko-turističke namjene je izdvojeno građevinsko područje izvan naselja unutar kojeg je dozvoljena izgradnja turističkih kapaciteta za smještaj i boravak osoba te pratećih ugostiteljskih sadržaja kao i sadržaja za sport, zabavu i rekreaciju, komunalnih objekata i objekata infrastrukture.

Unutar Planom definirane zone turističko-ugostiteljske namjene nije dozvoljena izgradnja stambenih objekata.

Turističke zone mogu se planirati samo na temelju prethodno izrađenog programa u kojemu je jasno prikazana idejna koncepcija prostornog rješenja s programskim odrednicama koje moraju sadržavati:

- najpovoljnije oblike sadržaja turističke ponude s gospodarskog stajališta,
- nosivi kapacitet prostora prema njegovim morfološkim i ekološkim karakteristikama
- odnos predloženog rješenja prema široj situaciji
- racionalno povezivanje na prometnu mrežu
- opremanje uređajima vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda.

Pri izradi prostornog rješenja treba odabrati takve sustave koji će valorizirati sve vrijednosti okoliša s ciljem njegove pune zaštite.

Zona proizvodne namjene je građevinsko područje izvan naselja planirano za gradnju i razvoj proizvodnih i prerađivačkih pogona, poslovnih, zanatskih i servisnih djelatnosti, skladišnih prostora, poslovnih sadržaja te ostalih sličnih i pratećih djelatnosti.

Prilikom gradnje i uređenja ovih zona, pored ostalog, potrebno je ispuniti osnovne uvjetekoji određuju način korištenja i zaštite prostora:

- osigurati min. 15% od ukupne površine zone za zajedničke javne potrebe (prometnice, parkirališta, zelene površine i sl...)
- rubove građevnih čestica ozeleniti pojasom visokog zaštitnog zelenila širine pojasa min. 1,0 m
- kvalitetno isplanirati internu prometnu mrežu unutar zone sa zajedničkim priključkom na javnu prometnicu bez mogućnosti direktnog priključenja svake pojedine građevne čestice na istu.
- svim građevnim česticama treba biti osiguran priključak na objekte infrastrukture (struja, voda, odvodnja, PTT)

U postojećim šumskim kompleksima, Planom se dozvoljava samo izgradnja sljedećih sadržaja pomoćne građevine u funkciji zaštite šuma, infrastrukturne građevine koje nije ekonomski racionalno izvoditi izvan zone šuma, a svojom gradnjom ne utječu bitno na ekološku stabilnost krajobraza, te uređenje biciklističkih, trim i pješačkih staza, šetnica i slično.

Prilikom svake intervencije moraju se očuvati vrijedne šumske sastojine, a planirani zahvati trebaju se vršiti na mjestima starih i manje kvalitetnih sastojina

Planom definirano poljoprivredne površine osnovne namjene su vrijedno obradive površine namijenjene za poljoprivrednu proizvodnju za poljoprivrednu proizvodnju, u koju kategoriju spadaju: oranice, livade, voćnjaci, maslinici, vinogradi i vrtovi.

Na poljoprivrednim površinama moguće je graditi pojedinačne građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje i iznimno za stanovanje i to samo u posebnim okolnostima i isključivo prema uvjetima utvrđenim ovim planom.

3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava

3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav (ceste, morske luke, javne telekomunikacije)

Cestovni promet

Na osnovu Odluke o razvrstavanju javnih cesta (NN 94/14) na području općine Vrsi glavnu cestovnu mrežu čine županijske ceste:

- Ž 6004 – Nin (Ž6011)-Vrsi- Duševića Mlin (Ž6007)
- Ž 6007 – Ražanac-A:G; Grada Zadra
- Ž 6013 – Ž6004 - Poljica-Ž 6007

Najznačajniju prometnu ulogu u Zadarskoj županiji ima Autocesta A1 od koje je središte Općine udaljeno oko 20km. Povezivanje Općine sa Zadrom ostvareno je županijskom cestom Ž6004 koja se veže na državnu cestu D306 ili na županijsku cestu Ž6007.

Županijska cesta Ž6004 prolazi naseljem Vrsi što zbog čestih ulaza/izlaza na postojeću cestu, internog prometa vozila iz samog naselja utječe na propusnu moć ceste i utječe na sigurnost prometa na ovoj značajnoj prometnici za općinu Vrsi. Središte općine Vrsi s naseljem Poljica povezano je putem županijske ceste Ž 6013 koja se veže na Ž6004.

U naseljima Vrsi i Poljica postoji mjesna prometna mreže koja svojim tehničkim elementima (minimalni poprečni profili, nepovoljni tehnički elementi) samo dijelom zadovoljava stanje u prostoru. Ova prometna mreža naselja je uglavnom asfaltirana, ali je potrebno proširiti profile i planirati nove trase prometnica u cilju poboljšanja ukupne cestovne mreže i ostvarenja bolje protočnosti i kontinuiteta prometa.

Pomorski promet

Pomorski promet u Općini Vrsi uglavnom se odnosi na promet manjih plovila i komunalni vez za potrebe lokalnog stanovništva, a odvija se u sklopu luke otvorene za javni promet maksimalnog kapaciteta do 200 vezova. U luci otvorenoj za javni promet lokalnog značaja postoji mogućnost realizacije ribarskog iskrcajnog mjesta te nautičkog veza.

Telekomunikacijska mreža

Na području Općine izgrađena je digitalna lokalna komutacija koja je putem svjetlovodnih kabela vezana na glavni komutacijski centar u Zadru. TK mreža izvedena je podzemnim kabelima. Magistralni vod proteže se iz pravca Nina. Od magistralnog voda protežu se ogranci mjesne mreže.

Postojeća telekomunikacijska mreža zadovoljava sadašnje potrebe i ima mogućnosti proširenja kapaciteta.

Povećanje kapaciteta fiksne telekomunikacijske mreže vršit će se sukladno dinamici izgradnje planiranih građevinskih zona koje će se vezati na postojeću mrežu.

Na području Općine poštansku službu vrši Hrvatska pošta – Centar pošta Zadar putem poštanskog ureda Vrsi. Prema planovima razvoja HP-CP Zadar na području Općine ne predviđa se otvaranje novih Poštanskih ureda.

U segmentu pokretnih telekomunikacija na temelju plana višeg reda predviđena se potencijalna područja baznih stanica. Gradnja i nadogradnja pokretne telekomunikacijske mreže odvijati će se na način da više operatera koriste zajedničke samostojeće antenske stupove, kada je to moguće. Novi sadržaji infrastrukture pokretne telekomunikacijske mreže (osnovne postaje na krovnim prihvatima, samostojeći antenski stupovi s osnovnim postajama i drugo) će se graditi sukladno potrebama razvoja pokretne mreže.

3.5.2. Energetski sustav

Područje Općine je u sklopu jedinstvenog elektroenergetskog sustava Zadarske županije na koju je vezano putem 35 kV dalekovoda iz TS "NIN". Cijela lokalna distribucijska mreža je pod naponom 10(20)kV. Postojeće transformatorske stanice TS 10(20)/0,4 kV uglavnom su izgrađene kao slobodnostojeće. One zadovoljavaju opskrbu svog područja napajanja.

Planovima HEP-a prijenos PrP Split uz mjesto Poličnik predviđena je izgradnja TS 110/10(20) kV. Njenom izgradnjom poboljšat će se kvaliteta i sigurnost napajanja postojećih potrošača na širem području, te ostvarit i mogućnosti rasta njihova opterećenja i priključak novih potrošača.

Plinifikacija

Za županijsku distributivnu mrežu izrađena je Studija opskrbe prirodnim plinom Zadarske županije i Idejni projekt opskrbe plinom Zadarske Županije kojima su određene trase plinovoda te regulacijske stanice. Prostornim planom Općine planira se provesti potpuna plinifikacija svih planiranih građevina čime će se omogućiti korištenje plina za grijanje, pripremu potrošnje tople vode i eventualno za hlađenje.

Plinsko distributivna mreža sastoji se iz srednjetačnih plinovoda, STP radnog tlaka plina 4 bara koji služe za distribuciju plina od plinske regulacijske stanice, RS do potrošača i pripadnih kućnih priključaka koji spajaju distribucijski plinovod s objektima. Za naselje Vrsi predviđen o je napajanje plinom iz regulacijske stanice "Šepurine", a za Poljica iz regulacijske stanice "Poličnik".

Obnovljivi izvori energije

U sklopu mjera za povećanje energetske učinkovitosti Planom se omogućuje gradnja građevina za proizvodnju električne energije koristeći sunčanu energiju. Mogućnost izgradnje solarnih elektrana temelji se na preliminarnoj analizi opravdanosti izgradnje postrojenja i mogućnosti priključka na elektroenergetsku mrežu, prema uvjetima Plana.

3.5.3. Vodnogospodarski sustav (vodoopskrba, odvodnja)

Vodoopskrba

Područje Općine Vrsi opskrbljuje se vodom iz dva pravca.

Naselje Vrsi opskrbljuje se vodom putem crpne postaje "Boljkovac". Budući da ovo izvorište dugotrajnije zaslanjuje i u zimskom i u ljetnom razdoblju, njegovo će značenje u budućnosti opadati. Za osiguranje dodatnih količina voda za naselje Vrsi planiran je spoj na cjevovod od crpne stanice "Oko" do vodospreme Škripača

Naselje Poljica spojeno je na tlačno - gravitacijski cjevovod od crpne stanice "Oko" do vodospreme Škripača.

Za određivanje potrebe količine vode naselja prihvaćene su slijedeće potrošnje:

stanovnici u naselju $q_{sp} = 160$ l/dan

turisti $q_t = 250$ l/dan

Projekcija broja stanovništva 2025

Projekcija broja potrošnje od turizma ES 5300

Srednja dnevna potrošnja $160 \cdot 2025 + 250 \cdot 5300 = 1649$ m³/dan

Maksimalna dnevna $1649 \cdot 1,4 = 2308,6$ m³/dan = 26,71 l/s

Maksimalna satna $1,6 \cdot 2308,6 / 24 = 153,91$ m³/sat

Za određivanje potrebne količine vode gospodarskih zona prihvaća se norma od 0,3 l/s/ha.

Zaštita voda

Paralelno s razvojem vodnoopskrbnog sustava mora se provoditi zaštita svih izvorišta za piće od svakog oblika zagađenja. Na području Općine Vrsi nalaze se značajno izvorišta: Golubinka, u Bokanjačkom blatu Jezerce i bunar Boljkovac u donjem toku Miljašić jaruge koji su uvedeni u vodoopskrbni sustav zadarskog područja, te je potrebno provoditi njihovu zakonom propisanu zaštitu.

Zaštita izvorišta za piće provodi se u skladu s Odlukom o zaštiti izvorišta pitke vode izvora unutar slijeva Bokanjac - Poličnik (Zdenci B-4 i B-5, Jezerce, Oko, Boljkovac i Golubinka) Službeni glasnik Zadarske županije br. 9/14 te Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN66/11).

Odvodnja otpadnih voda

„Studijom zaštite voda područja Zadarske županije“ izrađenoj od „Hidroprojekta – ing“d.o.o Zagreb definiran je način ispuštanja otpadnih voda ovog područja.

Područje naselja Vrsi dio je planiranog zajedničkog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda uz pročišćavanje na jednom uređaju i dispozicijom pročišćenih otpadnih voda putem jednog podmorskog ispusta, a obuhvaća slijedeća naselja : Nin, Ninski Stanovi, Privlaka, Vrsi i Zaton. putem jednog podmorskog ispusta. Kod toga je planirana primjena tzv. razdjelnog tipa odvodnje , kod čega bi se izgrađivala mreža kanala koji vi služili za prikupljanje uglavnom sanitarnih i eventualnih industrijskih otpadnih voda. Sakupljanje oborinskih voda ovom mrežom nije predviđeno niti dopušteno. Osnovno tehničko rješenje ovako koncipiranog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda sastoji se u tome da se otpadne vode promatranog područja sakupljaju pojedinim kanalima – kolektorima, i uz precrcpljivanje na pojedinim lokacijama dovode do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Pročišćene otpadne vode ispuštale bi se putem podmorskog ispusta u Virsko more.

Opterećenje otpadnim vodama procjenjuje se u veličini 41840 ES za koje je potrebna primjena prvog stupnja pročišćavanja.

Studijom zaštite voda Zadarske županije predviđeno je formiranje zasebnog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja Poljica. Ovaj sustav je u cijelosti neizgrađen. Kod planiranih odvodnih sustava isključiva je primjena razdjelnog tipa odvodnje, kod čega bi se gradila mreža kanala koji bi služili za prikupljanje uglavnom sanitarnih i eventualno industrijskih otpadnih voda. Sakupljanje oborinskih voda ovom mrežom nije predviđeno niti dopušteno.

Osnovno tehničko rješenje ovako koncipiranog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda sastoji se u tome da se otpadne vode promatranog područja sakupljaju pojedinim kanalima – kolektorima, i uz precrcpljivanje na pojedinim lokacijama dovode do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Generalno se predviđa primjena kombinacije gravitacijske kanalizacije (za prikupljanje i transport otpadnih voda unutar naselja gdje god je to izvedivo) te crpnih stanica i tlačnih cjevovoda samo za podizanje otpadnih voda gdje nije moguća gravitacijska odvodnja.

Za odvodni sustav Poljica predviđen je jedan uređaj za pročišćavanje otpadnih voda smješten zapadno od naselja s dispozicijom otpadnih voda u podzemlje. Osnovno tehničko rješenje ovako koncipiranog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda sastoji se u tome da se otpadne vode promatranog područja sakupljaju pojedinim kanalima – kolektorima, i uz precrcpljivanje na pojedinim lokacijama dovode do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Generalno se predviđa primjena kombinacije gravitacijske kanalizacije (za prikupljanje i transport otpadnih voda unutar naselja gdje god je to izvedivo) te crpnih stanica i tlačnih cjevovoda samo za podizanje otpadnih voda gdje nije moguća gravitacijska odvodnja. Za ukupno opterećenje od 1400 ES, te uz pretpostavku ispuštanja u osjetljivo

područje, prema važećoj regulativi u Hrvatskoj potrebna je primjena prvog (I) i (II) stupnja pročišćavanja. Kod toga se, zbog relativno malog malog ukupnog opterećenja, pretpostavlja da će biti moguća primjena tzv. prirodi bliskih uređaja pročišćavanja ("biljni uređaj").

Do izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda cijelog naselja Vrsi i Poljica odvodnju otpadnih voda domaćinstva moguće je riješiti izgradnjom vodonepropusnih septičkih jama tj. suvremenih uređaja koji će se prazniti putem nadležnog komunalnog poduzeća na deponij određen od nadležnih općinskih službi.

Odvodnja otpadnih voda, na djelotvoran i suvremen način, za ovo je područje od velikog značenja. Dosadašnja praksa izgradnje septičkih jama koje se ne izvode u skladu s tehnološkim propisima te postaju obične crne jame, što uzrokuje ispuštanje otpadnih voda u tlo, a time dolazi do zagađenja podzemnih voda u prvome redu.

Realizacijom modernih sustava definitivno će se osigurati ekološka ravnoteža ovog inače vrlo osjetljivog prostora.

Oborinske krovne vode i vode s prometnih površina mogu se ispustati u zelene površine, ili najkraćim putem odvesti direktno u more. Ove vode moraju prethodno proći kroz odgovarajuće pjeskolove i mastolove kako bi se izbjegle opasnosti glede degradacije kvalitete priobalnog mora.

Ovakvom dispozicijom oborinskih voda izbjegava se potreba građenja dugih kolektora oborinskih voda.

Uređenje vodotoka i voda

U svrhu tehničkog i gospodarskog održavanja, djelotvornog provođenja obrane od poplave i drugih oblika zaštite od štetnog djelovanja vode, Planom se utvrđuje inundacijski pojas za vodotok Miljašić jaruga, usvojen Odlukom Županijske skupštine Zadarske županije (Klasa: 932-01/04-01/02 od 16. 12. 2004. g.), a u skladu sa Zakonom o vodama.

3.6. Postupanje s otpadom

Na području Općine Vrsi predviđa se stvaranje miješanog komunalnog otpada. Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13) komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po svojoj prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva, a miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstva i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (npr. papir, staklo i dr.)

Postupanje s otpadom po gospodarskim načelima i načelima zaštite okoliša podrazumijeva: skupljanje, skladištenje, obrađivanje, odlaganje i prijevoz otpada, te zatvaranje i saniranje građevina namjenjenih odlaganju otpada i drugih otpadom onečišćenih površina.

Osnovni ciljevi postupanja s otpadom su izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i smanjivanje opasnih svojstava otpada čiji nastanak se ne može spriječiti, sprječavanje nenadziranog postupanja s otpadom, iskorištavanje vrijednih svojstava otpada u materijalne i energetske svrhe i njihovo obrađivanje prije odlaganja, odlaganje otpada na odlagališta, te saniranje otpadom onečišćenih površina.

S otpadom se mora postupati na način da se izbjegne: opasnost za ljudsko zdravlje, opasnost za biljni i životinjski svijet, onečišćavanje okoliša (voda, mora, tla, zraka) iznad propisanih graničnih vrijednosti, nekontrolirano odlaganje i spaljivanje, nastajanje eksplozije ili požara, stvaranje buke i neugodnih mirisa, pojavljivanje i razmnožavanje štetnih životinja i biljaka, razvoj patogenih mikroorganizama, te narušavanje javnog reda i mira.

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13) utvrđeni su načini postupanja sa otpadom ovisno o vrsti otpada, pa je takvu regulativu potrebno adekvatno i provoditi.

Potrebno je uspostaviti sustav sakupljanja reciklabilnog otpada putem reciklažnih kontejnera, reciklažnih dvorišta i eko otoka.

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada

Eko-otoci (EO) su mjesta na javnoj površini na kojem se nalaze jedno ili više posuda za prihvrat odvojeno sakupljenog materijala kao što je PET ambalaža, otpadni papir i karton, metalna ambalaža, višeslojna (tetrapak) ambalaža, stakleni otpad i druge posebne kategorije otpada.

Ciljevi provedbe reciklaže za ambalažni otpad trebaju biti ostvareni uspostavom sustavnog sakupljanja papira/kartona, stakla, metala i plastike iz kućanstava, trgovine i industrije. Lokacije reciklažnih dvorišta i eko-otoka određuju jedinice lokalne samouprave. Odvojeno sakupljeni otpad iz kućanstava koji se privremeno skladišti u reciklažnim dvorištima moguće je direktno predavati ovlaštenim sakupljačima ili obrađivačima, ili izravno prevoziti u Centar za gospodarenje otpadom.

Do izgradnje Županijskog (regionalnog) centra za gospodarenje otpadom (ŽCGO-a), otpad će se privremeno odlagati na postojećem neusklađenom odlagalištu „Diklo“.

Prostornim planom Zadarske županije na području Općine Vrsi predviđena je lokacija za pretovarnu stanicu na području Poljica.

3.7. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

Mjere sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš obuhvaćaju skup aktivnosti usmjerenih na očuvanje okoliša u naslijeđenom, odnosno prvotnom ili pak neznatno promijenjenom stanju.

Nepovoljne utjecaje na okoliš na području obuhvata ovog plana potrebno je svesti na najmanju moguću razinu korištenjem mjera zaštite koje su propisane Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13.) i drugim propisima.

Odredbama Prostornog plana propisane su mjere sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš koje obuhvaćaju zaštitu tla, zraka, voda, mora te zaštitu od buke, požara i potresa.